

ЗАЈЕДНО ПРОТИВ ОГРАНИЧАВАЊА ПРАВА И СЛОБОДА

Ми, доле потписане организације цивилног друштва, независни медији, грађани и грађанке из Републике Српске;

окупљени у циљу заштите основних људских права и слобода, стандарда људских права, слободног, критичког и слободомислећег друштва;

овим путем се најоштрије противимо и осуђујемо најаве представника институција Републике Српске да ће се у оквиру Кривичног законика Републике Српске прописати кривична дјела којим ће се извршити криминализација клевете и увреде;

уједно изражавамо и велику забринутост да ће најављено доношење закона о лажним вијестима бити искоришћено против независних медија, новинара и активиста како би се ућуткало неслагање у оквиру друштва Републике Српске и онемогућио слободан рад новинара, новинарки, удружења и појединаца у Републици Српској;

увјерени у то да Републику Српску у будућности морају да одликују владавина права, демократске институције, плуралистичко друштво и више слобода за њене грађане, изражавамо и неслагање са проширењем кривичних дјела против уставног поретка и најавима доношења нових закона у том смјеру, како је врло могуће да се оваква законска иницијатива користи како би се застрашили представници медијског и невладиног сектора, као и појединци који изражавају ставове супротне од оних које има власт у Републици Српској.

Упозоравамо јавност да би измјене тренутних закона и доношење нових најављених закона, упућивале на стварање репресивног окружења и реваншизма према неистомишљеницима, што би представљало удаљавање од демократских идеала, за које се надамо да им Република Српска тежи.

У демократским друштвима институције би требало да настоје ојачати критичку свијест грађана, повећавајући њихова права и слободе, а не ићи супротним правцем покушавајући путем закона практично забранити другачију мисао од оне која је пожељна.

Сматрамо да се *Кривични законик* и остали закони никако не смију мијењати напречац, на штрб права и слобода грађана. Посебно би било опасно ако би се доношење нових и измјене и допуне постојећих закона извршиле у хитној законодавној процедури.

Уколико би се приступало евентуалним измјенама одређених закона, оне би требало да буду утемељене на практичним, правним, социјалним, економским и другим разлозима који упућују на неопходност измјена, а све у циљу унапређења права и слобода грађана и грађанки. Прије тога, потребно је обавезно консултовање са стручном и општом јавношћу и добијање одобрења од стране свих политичких фактора, а не једнострано наметање рјешења.

Понашање којим се прекрајају закони тако да погодују појединцима, једној партији или одређеним интересним групама је одлика једнопартијских система или оних која теже томе, у којима не постоји демократска свијест, нити истинска правна држава.

Наша дужност је да укажемо на ове ствари и да затражимо од надлежних институција да дјелују у име слободе изражавања и демократије, а не појединаца или одређених политичких опција.

*У Бањој Луци,
7. фебруара 2023. године*

Хелсиншки парламент грађана Бања Лука

Transparency International у Босни и Херцеговини

Бањалучки центар за људска права

Центар за животну средину

Клуб новинара Бања Лука | БХ новинари

Удружење грађана „Здраво да сте“

Удружење „еТрафика“

Центар за информативну деконтаминацију младих Бања Лука | Бука